ივერია

1877—1886 წელიწადი — სამოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი — 1877—1886 წელიწადი

გაზეთის დასაწყებად და გასწორებულებად ყველა დასახმარებელი წერილები, ფულები, ხელის ნ 9, უნდა გაგზავნილ იყოს ტფილისს, ცენტრალურს ტელეგრაფის წერაქვის მახლობელს.

ფასი განცხადებისა: წერილზედ ხუთი კაპიკი ერთ ჯერ.

გაზეთის ფასი

თვეებ	ფას. ქ.	თვეებ	ფას. ქ.
12	10 —	6	6 —
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8 —	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.

დღესასწაულის გამო შეიდღეში ნომერი არ გამოვა პარასკევს, 24 ოქტომბერს.

ქრონიკული თეატრი

დღეს, 22 დეკემბერსამშაბათს, ბანკის (ბარწულისფუა) თეატრში ქართველის დრამატიულის სხვოკაზიის დასისაგან წარმოდგენილი იქნება:

I

ლილია-მეფუღლე

დრამა 5 მოქმედებად, ა. მოჰრუბარიისა (ავტორ რუსულიდან).

მოთამაშენი: ქ-ნ. გაბუნია, სტაროვოლსკაიანისა, ლეონიძისა; ბბ. აბაშიძე, ალექსიევ-შესხიევი და აწყვრელი.

დასაწყისი 7½ საათზე.

ტფილისი, 21 ოქტომბერი

გარგა ხანი რაც ევროპაში ბრუშაის შეიის შერი გაჩნდა და ბრუშაის მოქმედებას ძალიან იყალისე, რომ ერთი სამად შემცირდა თითქმის. რაც ეს შერი გაჩნდა, მას აქეთ ორმოცდა-ხუთი, თუ სამოცი წელიწადია, ამ ქარხნებისა, რომელებსაც ასე უბედურად ითხეფმედ ევროპაში ბრუშაის შეიის მოყვანაზე და მაშასადამე თვითონ ბრუშაის წარმოებაზედაც, ჩვენში ძალიან ასწევა და ბრუშაის ფასი და ფიდი ბეორიც ჭნებს ამის მიმოხილთა. ჩვენ გვახსოვს უზარმაზარი შვილწიცები კახეთში თუთის ხეების დარგვას, მოშენებას და გაზმორებას ბიქვო. ხელაზე გადმა-გამოდგა, ეგრედ წოდებულ ივან მალაზოს-ის წისქვილებთან ითარნედ და ზაქათალის ახლო-მახლო. ასეთი თუთის ხეების ტყეები იყო გადაწურილი, რომ იტყოდით, ამათ მატერობს სხვა რაღა სიმდიდრე უნდაო. კახეთში დიდ-მემამულეთა გარდა გლეხ-კაცობაც ძალიან მისდევდეს აბრეშუმის მოყვანას. ვენახს ეხლაც ძირად შეჰვდიან, თუთის ხეები არაგვეთ-რარაგებული არ იყოს ის განსაკუთრებული განზრახვით, რომ აბრეშუმის შეიას საქმეები და საკვებები ჰქონდესო. ქვევე იყო იგივე რეთშიაც, რომელსაც დიდ-ძალი აბრეშუმი მოაქვანდა და ეხლ ფასდაც ასაღებდა. ქვეშოურს ქვეყნებში, მაგალითებრ, ნუხისა და შუშახის ახლო-მახლო ხომ თქმა დღარ უნდა,—რამოდენსა აბრეშუმი მოჰქვანდაო.

ხოლო, ჩვენდა საუბედუროდ, შერი შეიასი ჩვენს ქვეყანასაც ეწვია და ეს ძირფასი წყარო გამოარჩინოსა დაამშინა, რაგდანაც შორ-ცხა ავადმყოფობა მოეკიდნა ბრუშაის შეიასა. ათიხრდა თუთის ხეებსაც, მაგრამ ეს ავადმყოფობა ისე ძალიან არ ჰქონია ზიანი, ძირითადად ფესვებისაგან ხეებს არ გაუხმობია, ძირითადად დასხმარეს ვენახებში თუთა, როგორც გამოუსადეგი და უსარგებლო. ხეც როგორც ფიდემშინელეთა ხეები, ისეც გლეხ-კაცობისა შემოეფიშნა ამ სახეირო პროფესიას და ეხლ არ მოიარ-მოგორებაც ვერ ებმიან. - იმიტომ-რომ ეს ამისთანა კომპეტენი ცარიელს სურვილზედ არიან აგებულნი, მისის სიტყვით, ისეთი სანეო-რო ადგილია აბრეშუმისათვის, რომ ამ მხრით უკეთ სხვა ადგილებზედ გადამტეტებული აბრეშუმის მოსავალის პარამეტრებიაო და თვითონ აბრეშუმის სიკეთით და ფერებულობითაც.

გაზეთების სიტყვით, იგი შრომეტი სამხინკოსის გადაღუნია მთაკოვის კომპეტენსთვის, რომელსაც სხვანაც აბრეშუმის საქმე აქვს. კომპეტენტი პასუხ აძეტიანა ამ საქმეს და დედა აზრი შრომეტენის დაუწუნებიათ. რადგანაც ამის ამბავი საკმაოდ გძელია, ამიტომაც დედეს წერილს ამაზედ ვაძლევთ და მეორესელს ცოგელისწერს შემდეგ მოგახსენებთ.

ახალი ამბავი

*** ამბობენ, რომ „წერა-კითხის გამავრცელებელ საზოგადოების“ მმართველობას განზრახვა აქვს მთაწმის სკოლა გადატანას ამ ქალაქში.

ეს დიდებული ეკლესი ფუძეტიდან, ჰენრის მოსკოვის. ფორტეციანოს უფლება ეშოთანაც ქალი მალეგრანისა, რადგანაც ეს უფრო მცოდნე იყო მფხანკის და ქრიელიც უყვარდა, რომ სტუპრაზე ცეკვით და ეთიმშრით ხოლმე სახელ-განთქმულთა მთხზველთა მუსიკაზედა, უფროსსა და უნუფროსს-ეკ, რომელნიც ჴამდილ ჴამთანაც ყოფილიყო, რომელსაც ფორუთანა არ ვერცელებენ და რომლის დაძლეულ და დაიორგუნეა ისე აღელია! უბედურებაც ეგ იყო, რომ ვარდისანგარ ქალი, მაგრამ ამ ჯოხის გადამყოფ გული ცეცხვება უცეც და ნდობა გეგონება...

„ენუ თუ ისე მოსდა ჩემს წარსულს ცხოვრებაშიაო?“ გაიფიქრა ელენემ. ახალგაზდა ავეცერიკელ,—უნდა ეცოქვით იმისდა სასახელოდ, რა იყო ესე ჯოხის-მჭერებელი, იგი ჰპყვა მამკაცების ამაო თავ-მოყვარეობას, სამაყვილს შეოსის-ქიებას და ამ შეოსის ძიების გამო ეკლესი სპეკ, რაც ელენეს ცქლე შეჰხედა უცებ: «ეროთის რა ენერა, რომ ქალაც!...» და მოჰკვა წინანდელს სარიშიო კომედიას.

მხრით, მაგრამ ვარაი ამას მაინც არა ჰქმარიყა არა ჰქმარიყა, რომ ისეთ მარჯვეს მაროკა გაეწია ელენეს. ოჰ, ნეტავი ის ცილის წყმედა ისეთი ცილის წყმედა მაინც აოფილიყო, რომელსაც ფორუთანა არ ვერცელებენ და რომლის დაძლეულ და დაიორგუნეა ისე აღელია! უბედურებაც ეგ იყო, რომ ვარდისანგარ ქალი, მაგრამ ამ ჯოხის გადამყოფ გული ცეცხვება უცეც და ნდობა გეგონება...

„ენუ თუ ისე მოსდა ჩემს წარსულს ცხოვრებაშიაო?“ გაიფიქრა ელენემ. ახალგაზდა ავეცერიკელ,—უნდა ეცოქვით იმისდა სასახელოდ, რა იყო ესე ჯოხის-მჭერებელი, იგი ჰპყვა მამკაცების ამაო თავ-მოყვარეობას, სამაყვილს შეოსის-ქიებას და ამ შეოსის ძიების გამო ეკლესი სპეკ, რაც ელენეს ცქლე შეჰხედა უცებ: «ეროთის რა ენერა, რომ ქალაც!...» და მოჰკვა წინანდელს სარიშიო კომედიას.

საოჯახეგეთსა, ავსტრიასსა და იტალიაში ამ წარმოების განსაკარგებლად და წარსამატებლად. ამ ქალაქ გაგზავნილი უნდა დაბრუნებულან და თავისი ნახელი, გამოკვლეული და დასწავლილი—უკვლავეური წარუდგენიათ სამინისტროში. ერთის მთავარის შრომეტენ აბრეშუმის საქმის განკარგებისა შეიეება ჩვენს გაყასხოსაც, რომელსაც, მისის სიტყვით, ისეთი სანეო-რო ადგილია აბრეშუმისათვის, რომ ამ მხრით უკეთ სხვა ადგილებზედ გადამტეტებული აბრეშუმის მოსავალის პარამეტრებიაო და თვითონ აბრეშუმის სიკეთით და ფერებულობითაც.

გაზეთების სიტყვით, იგი შრომეტი სამხინკოსის გადაღუნია მთაკოვის კომპეტენსთვის, რომელსაც სხვანაც აბრეშუმის საქმე აქვს. კომპეტენტი პასუხ აძეტიანა ამ საქმეს და დედა აზრი შრომეტენის დაუწუნებიათ. რადგანაც ამის ამბავი საკმაოდ გძელია, ამიტომაც დედეს წერილს ამაზედ ვაძლევთ და მეორესელს ცოგელისწერს შემდეგ მოგახსენებთ.

ახალი ამბავი

*** ამბობენ, რომ „წერა-კითხის გამავრცელებელ საზოგადოების“ მმართველობას განზრახვა აქვს მთაწმის სკოლა გადატანას ამ ქალაქში.

ᲤᲔᲚᲔᲢᲝᲜᲘ

ᲡᲐᲚᲝᲓᲐ ᲘᲛᲔᲓᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲒᲘᲚᲐᲠᲘᲝᲜᲘ ᲛᲔᲝᲠᲔ

(შეშდეგი*)

ყური ალარ ათხოვა ელენემ თვის მოსაუბრესა და ვარაუს ისეთის ცნობის-მოყვარეობით სრულიად, თითქო ხილეულად ჰხედავს და თვალით შეჰსცქერისო. ვარაი ტანწერილი, ლამაზი ეშხიანი კაცი იყო, უღიმღამო ულაზათო შეი ჰქონდა, თმაში კი ჭალარა შეჩრდა და ეს სხეა-დაახეკლოვა თმისა და ულაზათობა ამ ულაზათობის ძალიან ლამაზებად ხდიდნენ. ვარაი ეშხიანი კაცი. შეძლო ეფლო. ჰქონდა ეკონი, თვალები თითქო ცოტა პატარები, მაგრამ ეროთნებერობდნენ ხასიათნი. მისმხედრნი ხასიათნი შეატყობოდნენ, რომ ამ კაცს მამაკაცობა და მასთანეკე კაღნერი გამზადებოდა არ ურდა ჰკლებოდა, ეროთის სიტყვით, ვარაუს ისეთი სახე ჰქონდა, რომ გაგონებოდით მტაცებელი ფრინველისაო. ვარაი, რაგორც ხასიერი კაცი, შეჩვეული არ იყო სიერო ტანისამოსსა. ამას უყელა ცხადად ატყობდა ამ სამყენო-ბარეშიის წარმოგანზედაც, ჩვენ-მი ძალიან ასწევა აბრეშუმის ფასი და ფიდი ბეორიც ჭნებს ამის მიმოხილთა. ჩვენ გვახსოვს უზარმაზარი შვილწიცები კახეთში თუთის ხეების დარგვას, მოშენებას და გაზმორებას ბიქვო. ხელაზე გადმა-გამოდგა, ეგრედ წოდებულ ივან მალაზოს-ის წისქვილებთან ითარნედ და ზაქათალის ახლო-მახლო. ასეთი თუთის ხეების ტყეები იყო გადაწურილი, რომ იტყოდით, ამათ მატერობს სხვა რაღა სიმდიდრე უნდაო. კახეთში დიდ-მემამულეთა გარდა გლეხ-კაცობაც ძალიან მისდევდეს აბრეშუმის მოყვანას. ვენახს ეხლაც ძირად შეჰვდიან, თუთის ხეები არაგვეთ-რარაგებული არ იყოს ის განსაკუთრებული განზრახვით, რომ აბრეშუმის შეიას საქმეები და საკვებები ჰქონდესო. ქვევე იყო იგივე რეთშიაც, რომელსაც დიდ-ძალი აბრეშუმი მოაქვანდა და ეხლ ფასდაც ასაღებდა. ქვეშოურს ქვეყნებში, მაგალითებრ, ნუხისა და შუშახის ახლო-მახლო ხომ თქმა დღარ უნდა,—რამოდენსა აბრეშუმი მოჰქვანდაო.

ხოლო, ჩვენდა საუბედუროდ, შერი შეიასი ჩვენს ქვეყანასაც ეწვია და ეს ძირფასი წყარო გამოარჩინოსა დაამშინა, რაგდანაც შორ-ცხა ავადმყოფობა მოეკიდნა ბრუშაის შეიასა. ათიხრდა თუთის ხეებსაც, მაგრამ ეს ავადმყოფობა ისე ძალიან არ ჰქონია ზიანი, ძირითადად ფესვებისაგან ხეებს არ გაუხმობია, ძირითადად დასხმარეს ვენახებში თუთა, როგორც გამოუსადეგი და უსარგებლო. ხეც როგორც ფიდემშინელეთა ხეები, ისეც გლეხ-კაცობისა შემოეფიშნა ამ სახეირო პროფესიას და ეხლ არ მოიარ-მოგორებაც ვერ ებმიან. - იმიტომ-რომ ეს ამისთანა კომპეტენი ცარიელს სურვილზედ არიან აგებულნი, მისის სიტყვით, ისეთი სანეო-რო ადგილია აბრეშუმისათვის, რომ ამ მხრით უკეთ სხვა ადგილებზედ გადამტეტებული აბრეშუმის მოსავალის პარამეტრებიაო და თვითონ აბრეშუმის სიკეთით და ფერებულობითაც.

გაზეთების სიტყვით, იგი შრომეტი სამხინკოსის გადაღუნია მთაკოვის კომპეტენსთვის, რომელსაც სხვანაც აბრეშუმის საქმე აქვს. კომპეტენტი პასუხ აძეტიანა ამ საქმეს და დედა აზრი შრომეტენის დაუწუნებიათ. რადგანაც ამის ამბავი საკმაოდ გძელია, ამიტომაც დედეს წერილს ამაზედ ვაძლევთ და მეორესელს ცოგელისწერს შემდეგ მოგახსენებთ.

ახალი ამბავი

*** ამბობენ, რომ „წერა-კითხის გამავრცელებელ საზოგადოების“ მმართველობას განზრახვა აქვს მთაწმის სკოლა გადატანას ამ ქალაქში.

ეს დიდებული ეკლესი ფუძეტიდან, ჰენრის მოსკოვის. ფორტეციანოს უფლება ეშოთანაც ქალი მალეგრანისა, რადგანაც ეს უფრო მცოდნე იყო მფხანკის და ქრიელიც უყვარდა, რომ სტუპრაზე ცეკვით და ეთიმშრით ხოლმე სახელ-განთქმულთა მთხზველთა მუსიკაზედა, უფროსსა და უნუფროსს-ეკ, რომელნიც ჴამდილ ჴამთანაც ყოფილიყო, რომელსაც ფორუთანა არ ვერცელებენ და რომლის დაძლეულ და დაიორგუნეა ისე აღელია! უბედურებაც ეგ იყო, რომ ვარდისანგარ ქალი, მაგრამ ამ ჯოხის გადამყოფ გული ცეცხვება უცეც და ნდობა გეგონება...

„ენუ თუ ისე მოსდა ჩემს წარსულს ცხოვრებაშიაო?“ გაიფიქრა ელენემ. ახალგაზდა ავეცერიკელ,—უნდა ეცოქვით იმისდა სასახელოდ, რა იყო ესე ჯოხის-მჭერებელი, იგი ჰპყვა მამკაცების ამაო თავ-მოყვარეობას, სამაყვილს შეოსის-ქიებას და ამ შეოსის ძიების გამო ეკლესი სპეკ, რაც ელენეს ცქლე შეჰხედა უცებ: «ეროთის რა ენერა, რომ ქალაც!...» და მოჰკვა წინანდელს სარიშიო კომედიას.

*) იხ. „ივერია“ № 221.

დამ სოფლად აკაროში, ან ქობულეთში. ამის მიზეზი უცოდინობა არის, რომ სახელგაცვლას ამ ქამად ნაკლებად აქვს ფული და შეძლება, ბათუმში სკოლის შენახვა-კი მეტად ძვირად ჯდება, თუმცა-კი ძალიან სასარგებლოა. ბათუმის სკოლას წელიწადში უნდება თითქმის ორას თუმანზედ. ამ ფულით ბათუმში ხუთი ისისთანა სკოლა გამოჰკოთას სოფლად, აქაოდა და ქობულეთში, რაგორიც არის ამ ქამად ბათუმის სკოლა.

*** ამ მოკლე ხანში დაიბეჭდება ცალკე წიგნად ორი პოეთისაგან ბაზის ს. მგალობლიშვილისა: „ქნეჩუკაზე“ და „დედე ზალუმი“. ორივე ეს პოეთისაგან შარშან იყო დაბეჭდილი ტფილის «იეფიერიაში».

*** წარსულის სეკტემბერს ფოთის საზოგადოებას, რომელიც რუსეთის სავაჭრო ნავოსნობის შეწყობისათვის არის დაარსებული, ჰქონია საზოგადო წელიწი ერება და ამოუჩეკია ახალი წევრი მთარიგებლობისანი. მთარიგებლობაში მთლად ორი კარიგები მოსჩოთა წევრად—კანდიდატები: ერთი პირველის გილდის ეზვანი ბ. შინდელი და მეორე ბანი ლოდაბერიაე.

*** დღეს შუა-დღისას ტფილისის კლასიკურს გიმნაზიაში მოწვეულნი არიან მშობელნი და ნათესავნი ამ გიმნაზიაში მოსწავლე ყმაწვილებისა, რათა მასწავლებლებთან ერთად განიხილონ ზოგიერთი საწყვილია და აღზრდის შესახებ საკვნები.

*** ამ დღეებში ერთს ტფილელს ეპარხს, როგორც ამბობს ჯან-კაში, მძიმედ დაუშავია თავი ხანჯლითა. ეს ეპარხი მუდამ დაფიქრებული დადიოდა, რადგან ზოგიერთი ტფილისის ბანკირები ცდილობდნენ მისთვის ბანკის დირექტორის ადგილის შეთავაზებას, მაგრამ ეპარხი ამ ადგილზე უარს ამბობდა. ამის მიზეზი უცნაური ის არის, რომ სახელგაცვლას ამ ქამად ნაკლებად ფული აქვს და შეძლება, ბათუმში სკოლის შენახვა-კი მეტად ძვირად ჯდება, თუმცა-კი ძალიან სასარგებლოა. ბათუმის სკოლას წელიწადში უნდება თითქმის ორას თუმანზედ. ამ ფულით ბათუმში ხუთი ისისთანა სკოლა გამოჰკოთას სოფლად, აქაოდა და ქობულეთში, რაგორიც არის ამ ქამად ბათუმის სკოლაო.

*** ამ მოკლე ხანში დაიბეჭდება ცალკე წიგნად ორი პოეთისაგან ბაზის ს. მგალობლიშვილისა: „ქნეჩუკაზე“ და „დედე ზალუმი“. ორივე ეს პოეთისაგან შარშან იყო დაბეჭდილი ტფილის «იეფიერიაში».

*** წარსულის სეკტემბერს ფოთის საზოგადოებას, რომელიც რუსეთის სავაჭრო ნავოსნობის შეწყობისათვის არის დაარსებული, ჰქონია სახელგაცემი წერილი ერება და ამოუჩეკია ახალი წევრი მთარიგებლობისანი. მთარიგებლობაში მთლად ორი კარიგები მოსჩოთა წევრად—კანდიდატები: ერთი პირველის გილდის ეზვანი ბ. შინდელი და მეორე ბანი ლოდაბერიაე.

*** დღეს შუა-დღისას ტფილისის კლასიკურს გიმნაზიაში მოწვეულნი არიან მშობელნი და ნათესავნი ამ გიმნაზიაში მოსწავლე ყმაწვილებისა, რათა მასწავლებლებთან ერთად განიხილონ ზოგიერთი საწყვილია და აღზრდის შესახებ საკვნები.

*** ამ დღეებში ერთს ტფილელს ეპარხს, როგორც ამბობს ჯან-კაში, მძიმედ დაუშავია თავი ხანჯლითა. ეს ეპარხი მუდამ დაფიქრებული დადიოდა, რადგან ზოგიერთი

წინ-კი არმანის სახე ეფერა. «ახლა რომ დამნიზნის იმან,—ამბობდა გული ეკლეზე,—ყოველივე თავისი ქნეი პარატილი ეგონებოდა». მაგრამ მითამ რაო? ჩემი რა სანაღდლეულია? ეკლესიც უნდა, რომ ყოველ თვის ბუნების წინააღმდეგ მოქცეულიყო. როცა ძროხეი არ ჰყავდა აღამიანს და ეგრის გრძობაზე, მაშინ ამბობენ, რომ ჯიბრით იქცევა ასეო. მაგრამ ამ ჯიბრმა ისე იმოქმედა ეკლესიც ეკლიანის ლანარაკზე, ეგრედი ეკლესიც ლანარაკს, ეგრედი ეკლესიც ბრალიანი ყოფილიყო, თორემ ყველაფერსაც ჰქმნიდა და ამ შემხედვარეს ეკლესიც ლა პარაკი თავის სიყვარულზედ. ეგრედი მოიტყვა და სატროპარიც. სიტყვებით დაუწყო საუბარი, რომ შენი, როცა ისე გაწყრენეთო, საშინელს სანთლებით

რელს ამისთანა სპასპენის-გებო რილის სურათები არ უნდა ეკისრა. ბ-ნი ცაგარელი ჯერ სრულებით გამოაუცხელი არტისტია, სცენას ვარგად ვერც კი შეჰფენია; რილებს არა თამაშობს კი, კითხულობს და აქაც კი ზოჩიად წაიბორძიკებს ხოლმე; ხან სიტყვები შეეშლება და ხან სრულიადაც ჰკლებას.

გარდა ამისა ბ-ნ ცაგარელის თამაშობას ყოველთვის რაღაც ტრაგედიროება ეტყობა. ამის მიზეზ-მოხერხებულარაც, ყილას სიცხიავეც, ხელის მოძრაობა, გულის ღელვა აჯლივ; პიესის ისედ ადგილებშიც კი, როდესაც კაცს ჯერი უნდა უფრო ქალებედან, ბ-ნი ცაგარელი გრძნობას ვერ აღუძრავს, გულს ვერ შესძრავს ხოლმე.

ემეორეები, ჯერ კიდევ ბევრი უნდა იმეშაოს, დიდი გამოცდილება, ხელოვნება უნდა შეიძინოს ბ-ნმა ცაგარელმა, რომ სპასუხისგებო როლები იესოს და ასხოვნებას შესძლოს.

არ ვიცით, ვინ ბრალია, პიესის ავტორისაო, რეჟისორისა, თუ თვით არტისტისა და მოუსვის რიალი კი ისე არ უნდა ეთამაშნათ, როგორც ბ-ნი მაკაშიძე ჰთამაშობდა. ბ-ნი მაკაშიძე-მთაწმიდელი ძალიან ვერდეს ცალის უტკივდა. ჩვენის ფიქრით, ეს შეცდომა. მართალია, მთაწმიდელი გაუთვალი არის, მაგრამ მაინც მოურავია, თავადიაზნაურის მოურავი კი, მერე უწონდეთ დროის თავდაჯერება, უოველთვის ჰცლილობდა ლაპარაკში გლეხური კილო, გლეხური მოძრაობისაც დაეეწყნა ბ-ნი ცაგარელისთვის, ზღილობის სტყვაპაპუხობითვის მოგხაჭნა. ამითი იმსი თავი მოჰქონდა გლეხებთან, ამითი ამცეწნდა, რომ ის მდაბიო გლეხებზე მაღლა სდგას. პიესაში კი ტკაპუკენი გაზეთელი გლეხი გამოყვანილი არ ყოფილა, ამიტომ მსახიობსაც არ უნდა ეკისრა. ბ-ნი ცაგარელი ჯერ სრულებით გამოაუცხელი არტისტია, სცენას ვარგად ვერც კი შეჰფენია; როლ

ბან მაქსიმიც გამოცდილი არტისტია, სცენა იცის და ამ ეროვნული ხასიათის ორეული. ბან აწყურელი კი დიდი ხანი არ არის, რაც სცენაზე ფეხი შეუდგამს, მაგრამ სასიამოვნო სანახაობი იყო ამ ვაჟკაცისა. ბან აწყურელის თამაშობა თუმცა ისე სრულია, დახვილებულია, ერთპირი არ არის, როგორც სასურველია, მაგრამ ყოველს ამის მიხედობამოუნი, ამის სიტყვის კილოში დიდი ბუნებით ნიჭი, მდიდარი ხასიათ გამოქვეყნება, სიცოცხლით სავსე მოძრაობა ხმანს; იქ, სადაც სიტყვა სწუვება და სრულ შთაბეჭდილებას არ გიხატავენ, ხასის მოძრაობა, გამომეტყველობა ლეუნებენ ლანარჩენს. თუ სასაცილოა თქვი რამე და არ გაგეცინოს, ხასეც და მთელს სხეულს ისეთ მოძრაობას მისცემს, რომ უფიქრდ სიცილს მოგეწიოთ და ისეთ სიცილს, როგორიც სწორედ გარემოებას შეესფინის. ასეთია ნამდვილის ნიჭის თვისება!

ნარკვევი

(ფელეტონ-გაზეთიდან)

გაზეთი „Современная Извѣстія“-ში ერთი ავიდგილ გამოჩენილი და მცოდნე კაცი“ ბრწყინს რუსეთის პოლიტიკურს «თემზისადგეთ საქმის» შესახებ წარსულში.

წარსული შეფასდა,—ამბობს ავტორი, რამდენიც ალილი და მდიდარი იყო შინაურის სიქმეები, იმდენად სუსტი და ღარიბი იყო გარეშე პოლიტიკაში. მეტად დიდი შეცდომა მოგვეყოფა ეხლანდელ ჩვენებურ ლიბოსტეებს, ანუ ხშირად რომ ვსთქვათ, ჩვენთან სხვნერ საქმეში.

ჩვენის ერთულის პოლიტიკის და დასავლეთი ცივილიზაციის ტკბილი ბეკერლი ყველასა ერთად შეერთების შეკვრა ძნელია, რომელიც დღეს ჩვენ წინააღმდეგია.

სანამ ჩვენის წესლისი ცალკე ცხოველმყოფად გარდაქცეს და დღეს ეროვ ჩვენ ბერძნად ითვლებს.

პერძნების ეკლესიით მოვაშორეთ პოლიტიკასთან და ამით სახელმწიფოც ჩვენ მოწინააღმდეგედ გავიხადეთ.

ალბას ვიტყვით, რა სამწუხარო შედეგი მოჰყვა ჩვენს უანხესულს ამას.

ცხადი მხილება ერთი, რომ ჩვენის წესდაიმი გამოკვეთილებული ერეში ჩვენ მტრებადგა გაგხენენ. ამიტომ ჩვენ თვითონვე ვიქეცით ჩვენ მტრებად და ვიხედით ჩვენ ნაციონალურ ცხოვრებას გვერდით. ამიტომ ჩვენ დაინეშნა ცხოვრების ნაკლებად ცოდნა ჩვენში და ამიტომ ჩვენ ვიქეცით